

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۴۲ مزیت‌های ژئواکونومیک

۴۳ رویاهای بیداری

۴۴ خطر از دست دادن بازار عراق

۴۵ آینده "پسران عراق"

۴۶ امنیت عراق یا آمریکا

نگرانی آمریکا از روابط اقتصادی ایران و عراق

درهای باز اقتصاد عراق

وزیر امور خارجه عراق، به دولت‌های استانی این کشور دستور داده که روابط تجاری آنها با ایران باید از کانال وزارت خارجه عراق باشد، به نقل از وی می‌نویسد: ما توافقات زیادی با ایران در زمینه انرژی، تجارت، نفت و سایر موارد داریم و به زودی قصد داریم کنفرانسی با همه استان‌های مرزی عراق و ایران، برای بررسی روابط اقتصادی و منافع مشترک در طرف برگزار کنیم.

هرالد تریبیون همچنین با اشاره به این که استان‌های شیعه‌نشین جنوب عراق، مخصوصاً شهرهای کربلا و نجف از روابط تجاری با ایران منافع زیادی کسب کرده‌اند، به نقل از عباس ابوجلال، فرماندار نجف می‌نویسد: دولت ایران سالانه ۲۰ میلیون دلار به دولت نجف و ۳ میلیون دلار به کربلا، برای ساخت و بهبود کیفیت امکانات توریستی برای زائران هزینه پرداخت می‌نماید. علاوه بر این، هر زائر ایرانی در حدود هزار دلار برای هتل، غذا و سوغاتی پول خرج می‌کند. مقامات عراقی می‌گویند "روابط تجاری نزدیک ایران با استان‌های جنوبی عراق، سبب شده است تا دولت آمریکا، اقدام به بررسی قراردادهای تجاری دو طرف کند." یک مقام شیعه در این خصوص می‌گوید: "استان نجف برای ساخت یک فرودگاه با یک شرکت ایرانی به توافق رسیده بود ولی این توافق در آخرین دقایق توسط وزارت ترابری در بغداد متوقف شد." آنها به آمریکا برای اعمال فشار بر این وزارتخانه مشکوک هستند. این گزارش در انتها با اشاره به افزایش تنش‌ها میان ایران و آمریکا در ماه‌های اخیر، به نقل از یک مقام ارشد آمریکایی در بغداد می‌نویسد: افزایش روابط تجاری میان ایران و عراق، در حالت کلی نشانه مثبتی است. من فکر می‌کنم تا زمانی که این روابط اقتصادی معمولی باشند و تأثیرات امنیتی نداشته باشند، می‌توانند مفید تلقی شوند. ■

دولت عراق با این که مدت کوتاهی از سامان‌دهی این کشور می‌گذرد، با اتخاذ سیاست‌های روبه‌گسترش با کشورهای همسایه، نگرانی‌هایی را برای آمریکا فراهم کرده است.

به خاطر خصومت کشورهای عرب سنتی، در قبال دولت تحت کنترل شیعیان عراق و دل‌سردی کاخ سفید نسبت به آنها، به طرز اجتناب‌ناپذیری گسترش خواهد یافت. براساس آمار، روابط تجاری ایران و عراق بعد از تهاجم آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳، در حدود ۳۰ درصد افزایش داشته است. اما مقامات آمریکایی در عراق در این باره معتقدند که هیچ آمار دقیقی در این خصوص وجود ندارد، زیرا ایران از انتشار آمار و ارقام در این مورد خودداری می‌کند. آمار بخش اقتصادی سفارت آمریکا در عراق نشان می‌دهد که سوریه در سال ۲۰۰۵، در حدود ۲۲ درصد و ترکیه، ۲۱ درصد واردات از عراق را به خود اختصاص داده‌اند و ایران نیز که طولانی‌ترین مرز را با عراق در میان همسایگان این کشور دارد احتمالاً در جایگاه سوم قرار می‌گیرد. این روزنامه در ادامه گزارش خود با اشاره به این که کتاب جهانی سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (CIA)، کل واردات عراق را در سال ۲۰۰۶، رقمی در حدود ۲۰/۸ میلیارد دلار برآورد کرده می‌نویسد: ایران آمار کمی را در خصوص روابط تجاری خود با عراق، فاش کرده است. در همین خصوص، "حسن باقی" رییس اتاق بازرگانی شهر کردنشین سلیمانیه می‌گوید: "تهران به دولت محلی کردستان شمال عراق گفته که روابط تجاری با کردهای عراقی در سال ۲۰۰۶، بالغ بر یک میلیارد دلار بوده است." این گزارش در ادامه با اشاره به این که هوشیار زیباری،

روابط اقتصادی ایران و عراق که از بزرگترین کشورهای شیعه در جهان هستند، روبه‌روز در حال گسترش است. اجناس ایرانی، این روزها در اکثر مغازه‌های عراقی دیده می‌شوند و این در شرایطی است که دولت بوش تلاش می‌کند تا مانع از این روابط - با نام دخالت ایران در امور داخلی عراق - شود. وسایلی نظیر دستگاه‌های تهویه مطبوع، پژوهای سفیدرنگ و محصولات کشاورزی ایرانی، در اکثر بازارهای عراقی دیده می‌شود. تعدادی از شهرهای عراقی، مخصوصاً شهر نفت خیز بصره، انرژی برق مورد نیاز خود را از ایران تأمین می‌کنند. دولت عراق نیز برای انتقال سوخت از ترکمنستان به منظور برطرف کردن کمبود شدید سوخت در این کشور، به شرکت‌های ایرانی تکیه کرده است. "اینترنشنال هرالد تریبیون"، در گزارشی به بررسی روابط اقتصادی تهران - بغداد پرداخته است و در این خصوص می‌نویسد: عراق در حال وابسته شدن به واردات کالاهای ایرانی و سایر کشورها می‌باشد، زیرا صنایع این کشور به خاطر اوضاع نابسامان فعلی و تحریم‌هایی که توسط جامعه بین‌المللی در دهه ۹۰ وضع شده، به شدت آسیب دیده است.

"برهام سالیه"، معاون وزیر امور مالی عراق می‌گوید: "آنچه در حال حاضر در عراق رخ می‌دهد تجارت زیاد می‌باشد، ولی بیشتر این تجارت یک طرفه است." رهبران عراقی می‌گویند: "روابط سیاسی و اقتصادی عراق با ایران،